

มณฑลยูนนานจัดประชุมความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนยูนนาน

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2569 สถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรเขตร้อนแห่งชาติจีน (Chinese Academy of Tropical Agricultural Sciences: CATAS) และสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลยูนนาน (Yunnan Academy of Agricultural Sciences: YAAS) ได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนมณฑลยูนนาน ณ นครคุนหมิง โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 20 หน่วยงาน ทั้งในและนอกมณฑล รวมกว่า 100 คน เข้าร่วมการประชุม ในการนี้ ผู้บริหารจาก CATAS กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมณฑลยูนนาน กรมยูนนานสเตทฟาร์ม (Land Reclamation Bureau) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ YAAS ได้เข้าร่วมงานในครั้งนี้ด้วย

พื้นที่เขตร้อนของมณฑลยูนนานมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์และครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง มีสภาพแวดล้อมด้านแสงแดด ความร้อน และน้ำที่เอื้ออำนวย โดยมีภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกับถิ่นกำเนิดดั้งเดิมของทุเรียน ถือเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการพัฒนาการปลูกทุเรียนในประเทศจีน ปัจจุบันมณฑลยูนนานมีพื้นที่ปลูกทุเรียนราว 10,000 ไร่ (ประมาณ 4,167 ไร่) โดยกระจายอยู่ในพื้นที่หุบเขาเขตร้อนต่ำทางตอนใต้และตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลยูนนานใน 5 เมือง/เขตปกครองตนเองระดับเมือง กว่า 10 อำเภอ

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มณฑลยูนนานได้อาศัยจุดแข็งด้านทรัพยากรพื้นที่เขตร้อนของตนเอง ดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาทุเรียนในระดับท้องถิ่น โดยได้บรรลุความคืบหน้าเป็นระยะในด้านต่าง ๆ อาทิ การรวบรวมและอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรม การคัดกรองและประเมินสายพันธุ์ การขยายเพาะพันธุ์ต้นกล้า การจัดการการเพาะปลูก และการศึกษาความเหมาะสมในการปรับตัวของพืช ซึ่งค่อยๆ ปรากฏฐานเบื้องต้นสำหรับการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานจากการทดลองและการสาธิตไปสู่การพัฒนาในระดับมาตรฐานและขนาดใหญ่ โดยได้เริ่มก่อตัวเป็นระบบนิเวศนวัตกรรมแบบบูรณาการระหว่างภาคอุตสาหกรรม การศึกษา การวิจัย และการประยุกต์ใช้ ที่มีสถาบันวิจัยเป็นแกนหลัก เชื่อมโยงกับกำลังวิจัยของเมือง/เขตปกครองตนเองระดับเมือง และมีวิสาหกิจเป็น

ภาคีหลัก อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการที่จำเป็นต้องบูรณาการกำลังวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหานี้ให้เป็นระบบ

ด้านการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

CATAS ตั้งอยู่ที่มณฑลยูนนาน เป็นหน่วยงานที่ได้จัดตั้งทีมวิจัยทุเรียนที่เก่าแก่ที่สุดของจีน โดยได้อนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมทุเรียนมากกว่า 100 สายพันธุ์ สร้างทรัพยากรพันธุกรรมดีเด่นจำนวน 4 ชุด คัดเลือกและพัฒนาสายพันธุ์ 3 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์จิ่งเรอ 1 (Zhongre 1) จิ่งเรอ 2 (Zhongre 2) และจิ่งเรอ 3 (Zhongre 3) ในการประชุมนี้ได้แนะนำผลงานทางเทคโนโลยี 3 เรื่อง ได้แก่ เทคโนโลยีการเพาะปลูกแบบหนาแน่นและต้นเตี้ยต้านลม เทคโนโลยีการผสมเกสรด้วยความแม่นยำสูง และเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดมอดเจาะเปลือกไม้แบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังได้เป็นแกนนำในการจัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานการขยายพันธุ์ต้นกล้าทุเรียน มาตรฐานการจัดการการเพาะปลูก และมาตรฐานการประเมินทรัพยากรพันธุกรรม เพื่อเป็นพื้นฐานทางเทคโนโลยีและการสนับสนุนมาตรฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทุเรียนในระดับท้องถิ่นและมีมาตรฐานของมณฑลยูนนาน

สำนักวิจัยพืชเขตร้อนมณฑลยูนนาน (Yunnan Institute of Tropical Crops) ภายใต้การกำกับของกรมยูนนานสเตทฟาร์ม ได้นำเข้าทรัพยากรพันธุกรรมทุเรียนมากกว่า 100 สายพันธุ์ และสร้างฐานสาธิตการปลูกทุเรียนขนาด 300 ไร่ (125 ไร่) โดยได้ดำเนินการศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านเทคโนโลยีต่อกิ่งต้นกล้า (grafting) เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (tissue culture) และเทคโนโลยีการทนต่อความหนาวเย็นของต้นทุเรียน ในการประชุมนี้ได้แนะนำผลงานทางเทคโนโลยี 4 เรื่อง ได้แก่ เทคโนโลยีการรวบรวมทรัพยากรพันธุกรรมและการทดลองปลูกควบคู่กับ เทคโนโลยีการเพาะปลูกทุเรียนท้องถิ่นในพื้นที่เขตร้อนของยูนนาน เทคโนโลยีการประเมินความเสียหายจากความหนาวเย็นและการคัดกรองสายพันธุ์ที่ทนหนาวของต้นกล้า และเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ต้นกล้าทุเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักวิจัยพืชเศรษฐกิจเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนของ YAAS ได้ดำเนินการนำต้นกล้าทุเรียนเข้ามาทดลองปลูกในพื้นที่ต่าง ๆ ของมณฑลยูนนาน เช่น เมืองเปาซาน เขตปกครองตนเองชนชาติไตและจิงปัวต่อหง และอำเภอหยวนหมั่วของเขตปกครองตนเองชนชาติอี๋ฉู่โสง มีพื้นที่ทดลองปลูก 100 ไร่ (41.7 ไร่) และได้ดำเนินการวิจัยด้านเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ต้นกล้าคุณภาพสูง เทคโนโลยีการออกผลเร็วและให้ผลผลิตสูง เทคโนโลยีการควบคุมดอกและผล และเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ความก้าวหน้าในการวิจัยข้างต้นได้วางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานและการดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบในลำดับถัดไป

เพื่อปฏิบัติตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลมณฑลยูนนาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียน และผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑล

ยูนนานอย่างมีคุณภาพสูง YAAS จึงเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนมณฑลยูนนาน โดยร่วมมือกับสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เช่น CATAS สำนักวิจัยพืชเขตร้อนมณฑลยูนนาน สำนักวิจัยวิทยาศาสตร์การเกษตรเขตร้อนหงเหอ (Honghe Institute of Tropical Agricultural Sciences) ภายใต้การกำกับของกรมยูนนานสเตฟาร์ม และสำนักวิจัยวิทยาศาสตร์การเกษตรเขตร้อนเต๋อหง (Dehong Institute of Tropical Agricultural Sciences) ภายใต้การกำกับของกรมยูนนานสเตฟาร์ม รวมทั้งวิสาหกิจ 7 แห่ง ได้แก่ บริษัท Shenzhen Yidatong Group จำกัด บริษัท Xishuangbanna Jiale Agricultural Science and Technology จำกัด บริษัท Xishuangbanna Hetianxia Agricultural Science and Technology จำกัด บริษัท Mengla Huinong Modern Agricultural Development จำกัด บริษัท Xishuangbanna Daiyou Agricultural Development จำกัด บริษัท Yunnan Kenyuan Agricultural Science and Technology จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมิ่งซินจินผิง ในการประชุมนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือหลายฉบับ ได้แก่ ข้อตกลงความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนยูนนาน ข้อตกลงร่วมจัดตั้งห้องปฏิบัติการร่วมอุตสาหกรรมทุเรียนมณฑลยูนนาน ข้อตกลงการจัดตั้งสถานีทำงานผู้เชี่ยวชาญ และข้อตกลงความร่วมมือการบริการทางเทคโนโลยี

ทั้งนี้ กลุ่มความร่วมมือดังกล่าวจะใช้การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก มุ่งเน้นไปที่ความต้องการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญและปัญหาในจุดคอขวดที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนาน โดยอาศัยห้องปฏิบัติการสำคัญระดับชาติด้านการปรับปรุงพันธุกรรมชีวภาพเขตร้อน ห้องปฏิบัติการร่วมด้านเมล็ดพันธุ์มณฑลยูนนาน และห้องปฏิบัติการสำคัญด้านทรัพยากรพันธุกรรมและการสร้างพันธุกรรมพืชภูมิภาคตะวันตกเฉียงใต้ของกระทรวงเกษตรและกิจการชนบทจีน เพื่อผลักดันการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีแบบครบวงจรอย่างเป็นระบบ ได้แก่:

- **ด้านการรวบรวม อนุรักษ์ และประเมินทรัพยากรพันธุกรรม:** ดำเนินการรวบรวมและอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมทุเรียนที่ดีจากทั้งในและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการประเมินและระบุลักษณะเฉพาะที่สำคัญ เช่น คุณภาพของผล ผลผลิตสูง และความทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ต้นทุเรียนอย่างแม่นยำ

- **ด้านการคัดเลือกและปรับแต่งสายพันธุ์ที่ดี:** ดำเนินการปรับปรุงพันธุกรรมแบบผสมข้าม (artificial hybridization) การคัดเลือกจากการกลายพันธุ์ของตา (bud mutation/bud sport) การคัดเลือกจากการเพาะเมล็ด (seedling selection) และการปรับปรุงพันธุกรรมโดยใช้เครื่องหมายโมเลกุล (marker-assisted breeding) เพื่อคัดกรองสายพันธุ์ที่ดีที่เหมาะสมกับสภาพนิเวศเขตร้อนที่แตกต่างกันในมณฑลยูนนาน

- **ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ที่ดี:** ดำเนินการวิจัยด้านการเลือกต้นตอ การจัดการเมล็ด การเตรียมวัสดุเพาะปลูก การติดตา/ตอกิ่ง และการจัดการปุ๋ยและน้ำ

- **ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกที่สอดคล้องกัน:** มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเทคโนโลยีที่สำคัญ เช่น เทคโนโลยีการปลูกที่ทนต่อความหนาวเย็น เทคโนโลยีการรักษาดอกและผล (flower and fruit preservation) และเทคโนโลยีการให้น้ำและปุ๋ยแบบบูรณาการ (fertigation/water-fertilizer integration)

- **ด้านการวิจัยการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม:** ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของผลผลิต วิจัยเทคโนโลยีการเก็บรักษาความสดหลังการเก็บเกี่ยว การขนส่งด้วยห่วงโซ่ความเย็น (cold chain logistics) เทคโนโลยีการแปรรูปเชิงลึก และการวิเคราะห์เศรษฐกิจของอุตสาหกรรม

- **ด้านการฝึกอบรมบุคลากรและการให้บริการทางเทคโนโลยี:** จัดตั้งระบบความร่วมมือแบบ

เชื่อมโยง 4 ระดับ ได้แก่ "ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันวิจัย - เจ้าหน้าที่เทคนิคการเกษตรระดับพื้นที่ - ผู้บริหารเทคนิคจากวิสาหกิจ/บริษัท - เกษตรกรรายใหญ่"

นายจาง เยี่ยวปิน รองผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรมณฑลยูนนาน (YAAS) กล่าวว่า การจัดประชุมในครั้งนี้ ถือเป็นหมุดหมายสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า กลไกความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานได้ถูกจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยกลุ่มความร่วมมือนี้ได้บูรณาการกำลังการวิจัยที่เข้มแข็งของอุตสาหกรรมทุเรียนทั้งในและนอกมณฑล เพื่อเร่งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหลักที่สำคัญและการเปลี่ยนผ่านผลงานวิจัยให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์

กลุ่มความร่วมมือจะดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบเป็นเวลา 3-5 ปี เพื่อจัดตั้งระบบนวัตกรรมร่วมของอุตสาหกรรมทุเรียนมณฑลยูนนาน และบรรลุผลลัพธ์ที่โดดเด่นในด้านทรัพยากรพันธุกรรมทุเรียน การคัดเลือกสายพันธุ์ การขยายพันธุ์ต้นกล้าทุเรียน เทคโนโลยีการเพาะปลูก การป้องกันและควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช การแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว การจัดทำมาตรฐาน และการฝึกอบรมบุคลากร ซึ่งจะช่วยผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานจากการทดลองและการสาธิตไปสู่การพัฒนาเชิงอุตสาหกรรมและมีมาตรฐาน และให้การสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่แข็งแกร่งสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของมณฑลยูนนานอย่างมีคุณภาพสูง

แหล่งข้อมูล:

1. <http://www.yn.xinhuanet.com/20261008/df1b23b5d1ba421d8e31b53e5da919c0/c.html>
2. <https://yn.yunnan.cn/system/2026/10/08/034167070.shtml>
3. <https://mp.weixin.qq.com/s/UKQ982vEpHvLlx6HXc9WkA>

ข้อมูลที่น่าสนใจ:

เขตฯ ลิบสองปันนา ของมณฑลยูนนาน จัดงานเก็บและชิมทุเรียนเป็นครั้งแรก

<https://www.opsmoac.go.th/guangzhou-news-preview-481691792474>

ต้นทุเรียนที่ปลูกในอำเภอฯ จินผิง ของมณฑลยูนนาน ปีนี้ให้ผลผลิตทุเรียน 90 ลูก

<https://www.opsmoac.go.th/guangzhou-news-preview-482791791724>